

РЕШЕНИЕ

№ 728

гр. София, 08.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 45 състав,
в публично заседание на 31.01.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгени Стоянов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова, като разгледа дело номер **4676** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба на Ж. Г. Д., с адрес: [населено място] – 1612, [улица], ет. 2, ап. 6, чрез адв. Ж. Д., САК, адрес на кантората: [населено място] 1612, район К. село, [улица], ет. 2, ап. 6 срещу Решение № 2153 – 21 – 189 / 27.04.2022 г. на Директора на ТП на НОИ – С. град, с което е потвърдено разпореждане № 21221351834 от 01.01.2022 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване.

Жалбоподателят счита, че неправилно директорът на ТП на НОИ е установил, че не са допуснати пропуски и нарушения на законовите разпоредби при извършеното преизчисление и определяне размера на пенсията от 25.12.2021 г. Според изложеното в жалбата оспореният акт страда от липса на мотиви. Нарушена е разпоредбата на чл. 36, ал. 1 АПК – доказателствата се събират служебно. Според жалбоподателя неправилен е изводът, че размерът на пенсията, определен с новата тежест на осигурителния стаж, в сила от 25.12.2021 г. не подлежи на увеличение с процент 3, 8 за 2018 г., съответно с 5, 7 % за 2019 г. Иска от съда обжалваният административен акт да бъде отменен като незаконосъобразен, постановен при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, в противоречие с материалния закон и в несъответствие с духа на закона. Решението не съответства на целта на закона, което е самостоятелно основание за отмяната му съгласно чл. 146, т. 5 АПК.

В съдебно заседание жалбоподателят не се явява. Представява се от адв. Ж. Д.. В

хода по същество се заявява, че видно от изчисленията на вещото лице, пенсията и добавката към нея на доверителката ѝ са определени в следващ по-нисък размер. Решението е неправилно поради необоснованост, допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила при неговото произнасяне, неспазване на установената форма, в противоречие с материалния закон и в несъответствие с целта на закона. Иска от съда след отмяна на обжалваното решение спорът да бъде решен по същество или преписката да бъде върната на административния орган със задължителни указания за прилагането на закона. Претендират се разноси по делото съгласно списък. Представя подробни писмени бележки по предмета на делото.

Ответникът – директорът на ТП на НОИ С.-град, чрез своя процесуален представител юрисконсулт Д. П., оспорва жалбата, като счита същата за неоснователна. Излага подробни съображения в писмени бележки. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура – редовно уведомена, не изпраща представител за участие в производството по делото.

Съдът, след като се запозна с жалбата и доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, установи от фактическа страна следното:

С Разпореждане № 011664 от 22.08.1995 г. на длъжностно лице по пенсионното осигуряване, считано от 30.06.1995 г. е отпусната личната пенсия за осигурителен стаж и възраст на жалбоподателката по чл. 5 от Закона за пенсиите (отменен), при зачетен осигурителен стаж от Трета категория труд – 33 години, 03 месеца и 23 дни. С разпореждане № 011207 от 20.08.1996 г. на Ръководителя по ПО, въз основа на осигурителния доход на лицето за периода 01.09.1988/31.08.1991 г., считано от 01.07.1996 г. е изчислен и индивидуален коефициент – 1, 334.

След отпускането ѝ пенсията е преизчислявана и осъвременявана съгласно действащите през годините законови разпоредби.

С разпореждане № [ЕГН] / 2 от 21.05.2020 г. е отпусната добавка от лична пенсия за осигурителен стаж и възраст от М. П. Д., считано от 01.01.2020 г. по чл. 84 КСО.

С разпореждане № 21214767199 / 01.07.2021 г. на длъжностно лице по пенсионното осигуряване пенсията е осъвременена от 01.07.2021 г. на основание чл. 100 КСО в размер на 314, 17 лева, а добавката по чл. 84 КСО – в размер на 208, 82 лева (787, 99 x 26, 5 %).

С разпореждане № 21221351834 от 01.01.2022 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване личната пенсия за осигурителен стаж и възраст на Ж. Г. Д. и добавката по чл. 84 КСО са преизчислени от 25.12.2021 г. на основание § 7е, ал. 1 и ал. 2 от ПЗР на КСО, като са определени в размер на съответно личната пенсия за осигурителен стаж и възраст – 343, 28 лева, приравнен на минимален размер – 370, 00 лева и добавката по чл. 84 КСО – 228, 18 лева (861, 05 x 26, 5 %).

В хода на оспорването по административен ред органът е приел, че съгласно § 7е, ал. 1 от ПЗР на КСО (нов – ДВ, бр. 77 от 2021 г.) отпуснатите с начална дата до 24 декември 2021 г. включително пенсии се преизчисляват от 25 декември 2021 г. с процент 1, 35 на сто за всяка година осигурителен стаж без превръщане и съответната пропорционална част от този процент за месеците осигурителен стаж без превръщане. По-горестоящият административен орган е приел, че по силата на §7е, ал. 2 от ПЗР на КСО преизчисляването на пенсиите по ал. 1 се извършва без да се променя доходът, от който е изчислена пенсията, след което тя се осъвременява, преизчислява и индексира съобразно нормативната уредба, действаща от датата на отпускането ѝ до

24 декември 2021 г. включително.

Жалбоподателката Ж. Г. Д. има зачетен осигурителен стаж 33 години, 03 месеца и 23 дни от трета категория труд.

Размерът на пенсията ѝ е определен съгласно чл. 70, ал. 1 КСО на 238, 44 лева, като доходът, от който е изчислена пенсията към датата на преизчисляването 531, 16 лева е умножен по 44, 89 % (за 33 години и 3 месеца осигурителен стаж x 1, 35 % - 44, 89 %). Така определеният размер по чл. 70, ал. 1 КСО – 238, 44 лева е осъвременен с коефициент 1, 09 съгласно чл. 100 от КСО за 2009 г.; 1, 098 съгласно § 3, ал. 1 от ПЗР на ЗБДОО за 2013 г. и коефициенти 1, 027; 1, 019; 1, 026; 1, 067 и 1, 050 съгласно чл. 100 от КСО за 2014 г., 2015 г., 2016 г., 2020 г. и 2021 г., за да се получи следващият се размер на пенсията - 343, 28 лева към датата на извършеното преизчисление на основание § 7е, ал. 1 и ал. 2 от ПЗР на КСО – 25.12.2021 г. Този размер е приравнен на минималния размер за този вид пенсия съгласно чл. 70, ал. 12 КСО, а именно: 370 лева.

Размерът на добавката по чл. 84 КСО е бил определен на 228, 18 лева, като доходът, от който е изчислена пенсията за осигурителен стаж и възраст на наследодателя М. П. Д. към датата на преизчислението 398, 17 лева е умножен по 48, 83 % (за 36 години и 2 месеца осигурителен стаж x 1, 35 % - 48, 83 %).

Така определеният размер по чл. 70, ал. 1 КСО – 598, 06 лева е осъвременен със съответните коефициенти, за да се получи следващият се размер на пенсията 861, 05 лева към датата на извършеното преизчисление на основание § 7е, ал. 1 и 2 от ПЗР на КСО – 25.12.2021 г. Този размер на пенсията на наследодателя е по-благоприятен от получавания до тази дата размер на пенсията – 787, 99 лева.

В резултат на административното производство е издадено разпореждане № 21221351834 от 01.01.2022 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване. Това разпореждане е било оспорено по административен ред, като е била подадена жалба до Директора на ТП на НОИ – С. – град с вх. № 1012 – 21 – 198 от 01.02.2022 г.

С Решение № 2153-21-189 от 27.04.2022 г. директорът на ТП на НОИ – С. град е отхвърлил жалбата срещу Разпореждане № 21221351834 от 01.01.2022 г.

Недоволен от този административен акт жалбоподателят Ж. Г. Д. го обжалва пред Административен съд София – град.

При така установеното от фактическа страна съдът намира от правна страна следното: Жалбата е подадена в срок, срещу подлежащ на обжалване акт и тъй като е изготвена от лице, за което е налице правен интерес от обжалването, тя е допустима за разглеждане.

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. „а“ КСО разпорежданията за отказ или за неправилно определяне или изменение и спиране на пенсиите, добавките и компенсациите към тях се обжалват пред ръководителя на съответното териториално поделение на НОИ. Съгласно чл. 117, ал. 3 КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. Предвид гореизложеното, обжалването пред съда решение се явява издадено от компетентен орган.

В хода на съдебната проверка не се констатираха съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Спазено е изискването за форма с оглед разпоредбите на чл. 117, ал. 3 и ал. 5 КСО, вр. чл. 59, ал. 2 от АПК, като горестоящият орган е изложил подробни мотиви, обосноваващи изводите му за неоснователност на подадената пред него жалба.

Спорът в настоящото производство е относно приложението на материалния закон и се свежда до това дали при преизчисляването на пенсията на жалбоподателя съгласно § 7е от ПЗР на КСО е трябвало да се приложи увеличение с 3, 8 % за 2018 г. и с 5, 7 % за 2019 г. Посоченото се отнася както до личната пенсия на жалбоподателката, така и до добавката към нея (с правно основание чл. 84 от КСО). Поставен е и въпросът, защо не са увеличени пенсията и добавката към нея до 2009 г.

Във връзка с това съдът намира, че основателно се сочи в писмената защита на процесуалния представител на ответника, че пенсията на жалбоподателката е осъвременявана и преизчислявана и преди 2009 г. С разпореждане № 40021024436 от 1.10.2008 г. пенсията е преизчислена по § 7а от ПЗР на КСО. С последната разпоредба е прието, че пенсиите за трудова дейност, отпуснати до 31.12.2007 г., какъвто е и настоящият случай, се преизчисляват от 01.10.2008 г., като индивидуалният коефициент на лицето се умножава по средномесечния осигурителен доход за страната 2007 г. – 398, 17 лева, след което размерът на пенсията се определя при условията и по реда на чл. 70, 75 и 79 от КСО. Преизчисляването се извършва, ако това е по-благоприятно за лицето.

През 2008 г. е имало предвидени два алтернативни начина за увеличение на пенсиите. Те или са преизчислявани по средномесечен осигурителен доход за страната за 2007 г. – 398, 17 лева, или са преизчислявани и осъвременявани съобразно действащата до този момент нормативна уредба, като се определя по-благоприятният за лицето размер на пенсията.

С разпореждане № 40021024436 от 1.07.2008 г. личната пенсия за осигурителен стаж и възраст на Ж. Г. Д. е определена на 170, 94 лева. С разпореждане № 40021024436 от 1.10.2008 г. личната пенсия за осигурителен стаж и възраст на Ж. Г. Д. е преизчислена по § 7а от ПЗР на КСО в размер на 176, 61 лева. Този размер се явява по – благоприятен и като алтернативен изключва преизчисленията и осъвременяванията до този момент.

Приемат се аргументите, изложени в писмената защита на процесуалния представител на ответника за неоснователност на претенцията на претенцията, че получаваните от Ж. Д. пенсия и добавка трябва да се умножат и с фиксираните коефициенти за 2018 г. и 2019 г.

Съгласно § 7е, ал. 1 от ПЗР на КСО (Нов – обн. ДВ, бр. 77 от 2021 г., в сила от 25.12.2021 г.) отпуснатите с начална дата до 24.12.2021 г. включително пенсии се преизчисляват от 25 декември 2021 г. с процент 1, 35 на сто за всяка година осигурителен стаж без превръщане и съответната пропорционална част от този процент за месеците осигурителен стаж без превръщане. По силата на § 7е, ал. 2 от ПЗР на КСО преизчисляването по ал. 1 се извършва, без да се променя доходът, от който е изчислена пенсията, след което тя се осъвременява, преизчислява и индексира съобразно нормативната уредба, действаща от датата на отпускането ѝ до 24 декември 2021 г. включително. В ал. 3 е регламентирано, че преизчисляването на пенсиите по ал. 1 се извършва, ако това е по – благоприятно за лицето.

Посоченото преизчисляване на отпуснатите до 24 декември 2021 г. пенсии е прието във връзка с изменението на чл. 70, ал. 1 КСО, в сила от 25.12.2021 г., с което се увеличава тежестта на осигурителния стаж при определянето на размера на отпуснатите от тази дата пенсии – този процент е както следва: а) 1, 35 % за всяка година осигурителен стаж без превръщане и съответната пропорционална част от този процент за месеците осигурителен стаж без превръщане; б) всяка година осигурителен

стаж, явяващ се разлика между зачетения общ осигурителен стаж (определен след превръщане на осигурителен стаж от първа и втора категория към трета) и реално отработените години се умножава по досегашния процент - 1, 2 % и съответната пропорционална част от този процент за месеците осигурителен стаж от тази разлика.

Съдът намира за обоснован и правноаргументиран извода на административния орган, че Ж. Д. има безспорен зачетен осигурителен стаж 33 години, 03 месеца и 23 дни от трета категория труд. Общият размер на пенсията е определен на 598, 18 лева.

С чл. 100 от КСО законодателят е регламентирал ежегодно осъвременяване от 01 юли на пенсиите, отпуснати до 31 декември на предходната година, с определен с решение на Надзорния съвет на НОИ процент. По силата на § 53, ал. 1 от ПЗР на ЗИДКСО (обн. – ДВ, бр. 61 от 2015 г., изм. и доп. – ДВ, бр. 99 от 2017 г.) и на § 76, ал. 1 от ПЗР на КСО (обн. – ДВ, бр. 102 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.), през 2017 г., 2018 г. и 2019 г. пенсиите за трудова дейност не подлежат на осъвременяване по чл. 100 от КСО, като нарастването им е законодателно уредено по друг ред – чрез преизчисляването им с по-голяма тежест на осигурителния стаж. Процентът на осигурителния стаж нараства от 1, 1 на 1, 126 през 2017 г., съответно на 1, 169 през 2018 г. и на 1, 2 през 2019 г. След преизчисляването на пенсията със съответния по-висок процент на осигурителния стаж размерът ѝ се осъвременява, преизчислява и индексира съобразно нормативната уредба, действаща от датата на отпускането на пенсията до преизчисляването ѝ.

Претендираните от жалбоподателката проценти – 3, 8 % за 2018 г. и 5, 7 % за 2019 г. са неприложими при преизчислението на пенсиите от 25.12.2021 г. Тези проценти са предвидени не за общо увеличение на всички пенсии, а за гарантираното им увеличение през 2018 г. и 2019 г. с оглед по-високата тежест на осигурителния стаж. Двата способа за увеличение на пенсиите – чрез по-висок коефициент на осигурителния стаж или чрез директно умножаване на точно определен размер на пенсията със спорните коефициенти не се кумулират, а се прилага по-благоприятният за лицето. Увеличението на пенсията от 25.12.2021 г. с по-високия процент за осигурителен стаж - 1, 35 %, изключва след това пенсията да бъде увеличена и по претендирания от Ж. Д. процент. Единият способ изключва другия.

Увеличението с 3, 8 % касае само определен конкретен размер на пенсията – този към 30.06.2018 г., преди преизчислението, който е определен с тежест на осигурителния стаж 1, 126. Увеличението с 5, 7 % отново касае само определен конкретен размер на пенсията – този към 30.06.2019 г., определен при тежест на осигурителния стаж 1, 169. Тези коефициенти не могат да бъдат прилагани по аналогия при преизчислението на пенсиите от 25.12.2021 г., което е и с по-висока тежест на осигурителния стаж – 1, 35.

В хода на съдебното производство е допусната и назначена съдебно-икономическа експертиза. В съдебното заседание, в което е приета съдебно – икономическата експертиза вещото лице заяви, че експертизата е счетоводна. Вещото лице А. посочи, че за всяка година - за 2018 година и за 2019 година, той е направил преизчисление по двата способа: по единия способ – с по-голяма тежест на осигурителния стаж, както и по другия способ – с коефициент на увеличение на пенсията. Вещото лице е посочило и двата размера и обяснява кой е приет за по-благоприятен за пенсионера и кой е отпуснат. Това, че има два способа в тези години и това дали могат да бъдат приети едновременно или не, е правен въпрос. Вещото лице заяви, че е посочило и двата способа като е направил изчисление, в случай че бъдат приети едновременно, колко би била пенсията и добавката към нея. По делото е допуснат и допълнителен въпрос

към вещото лице, на което последният е отговорил.

От приетата по делото експертиза не се променят правните изводи на съда. Вещото лице посочва какъв би бил размерът на пенсията, ако тя се изчислява по начина, по който жалбоподателят твърди, че е правилно.

Видно е, че с приемането на разпоредбата на § 7е от ПЗР на КСО законодателят отново, подобно на § 53, ал. 2 и § 7в, ал. 1, е заложил нарастване на пенсиите чрез единия от двата показателя (осигурителен доход и осигурителен стаж), въз основа на които се формира размерът на пенсията, а именно – чрез нарастване тежестта на осигурителния стаж, при което преизчислението по този ред отново е под условие, че се явява по-благоприятно за лицето. Новото преизчисление идва да замести предходните преизчисления, извършени въз основа на § 53, ал. 2 от ПЗР на ЗИДКСО и въз основа на § 7в, ал. 1 от ПЗР на КСО.

Вярно е, че ал. 2 на § 7е не ограничава осъвременяването, преизчисляването и индексирването на пенсията до това по чл. 100 КСО. Правилно обаче органите по пенсионното осигуряване са приели, че визираното в § 53, ал. 3 и § 7б, ал. 2 ПЗР КСО увеличение със съответните проценти е неприложимо към преизчисления размер на пенсиите по реда на § 7е ПЗР на КСО.

Както вече беше посочено, в § 53, ал. 3 и § 7б, ал. 2 от ПЗР КСО не е предвидено общо увеличение със съответен процент на целия размер на пенсиите, т. е. не се прави всеобща индексация или осъвременяване на пенсиите, а се предоставя алтернатива на заложената формула на преизчисление, така че да се гарантира целеното през годините нарастване на пенсията. Преизчисленията по § 53, ал. 2 от ПЗР на ЗИДКСО и по § 7в, ал. 2 от ПЗР на КСО за 2019 г. не могат да се „насложат“ върху преизчислението по § 7е, ал. 2 от ПЗР на КСО, тъй като по същество те се заместват от него, а увеличенията по § 53, ал. 3 от ПЗР на ЗИДКСО и § 7б, ал. 2 от ПЗР на КСО са неприложими, доколкото след преизчислението по § 7е, ал. 2 от ПЗР на КСО няма как да е изпълнена хипотезата (съответният размер на пенсията) на § 53, ал. 3 и § 7б, ал. 2 от КСО.

Съдът намира, че правните изводи не се опровергават от позоваването в писмените бележки на процесуалния представител на жалбоподателя, че промените през 2017 и 2018 г. в механизма за нарастване на пенсиите са имали за цел подобряване на адекватността на пенсиите. Въпросът дали разпоредбите отговарят на заявените мотиви към законопроекта не е част от предмета на делото. Също така от обстоятелството, че § 53 от ПЗР на КСО е отменен в края на 2018 г., не може да се направи извод, че оспореният административен е незаконосъобразен. Не се приемат аргументите, посочени в писменото становище на жалбоподателя, че постановеното по този начин решение, предмет на съдебен контрол по настоящото дело, не съответства на целта на закона по чл. 146, т. 5 от АПК, а именно не съответства на целта да се

подобри адекватността на пенсиите. Настоящият състав намира, че административният орган е приложил правилно материалния закон, а дали е подобрена в достатъчна степен адекватността на пенсиите е оценка, която зависи от множество фактори.

В обобщение, съдът намира, че органите по осигуряването правилно са приложили материалния закон и издаденото разпореждане, както и потвърждаващото го решение на директора на ТП на НОИ са законосъобразни.

Предвид изхода на делото, искането на процесуалния представител на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение следва да бъде уважено за сумата от 100 лева, на основание чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ, във вр. чл. 37 от Закона за правната помощ, във вр. чл. 78, ал. 8 ГПК.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 45 – ти състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Ж. Г. Д., срещу Решение № 2153 – 21 – 189 / 27.04.2022 г. на Директора на ТП на НОИ – С. град, с което е потвърдено разпореждане № 21221351834 от 01.01.2022 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване., като неоснователна.

ОСЪЖДА Ж. Г. Д., ЕГН [ЕГН], да заплати на ТП на НОИ С.-град сума в размер на 100 лв. за юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от получаването му.

СЪДИЯ: